

Valsts ieņēmumu dienests

Informatīvais materiāls

Par ar pievienotās vērtības nodokli apliekamu darījumu veikšanu ar Apvienoto Karalisti pēc tās izstāšanās no Eiropas Savienības *hard Brexit* scenārija gadījumā

Saistībā ar Apvienotās Karalistes (AK) izstāšanos no Eiropas Savienības (ES) (turpmāk – *Brexit*) Valsts ieņēmumu dienests (VID) informē par darījumu, kam piemērojams pievienotās vērtības nodoklis (PVN), veikšanas kārtību ar AK.

VID norāda, ka šajā informatīvajā materiālā minētie norādījumi ir sniegti atbilstoši šī materiāla sagatavošanas brīdī esošajai informācijai *hard Brexit* scenārija gadījumā. Šajā materiālā sniegtā informācija jebkurā brīdī var mainīties atkarībā no ES un Latvijas pieņemtajiem normatīvajiem aktiem, ieteikumiem, vadlīnijām u. c. dokumentiem. Tādējādi VID aicina ikreiz pirms šī materiāla izmantošanas pārliedzināties par tajā esošās informācijas aktualitāti, salīdzinot to ar citās tīmekļa vietnēs pieejamo informāciju par *Brexit*.

VID vērs uzmanību, ka 2019.gada 10.aprīlī ES dalībvalstu vadītāji apstiprināja pagarināt AK izstāšanās termiņu līdz, vēlākais, 2019.gada 31.oktobrim. Īpaši uzsverams, ka šis pagarinājums ir elastīgs un AK var atstāt ES arī agrāk, tiklīdz būs ratificēta izstāšanās vienošanās. Vienlaikus AK izstāšanās termiņa atlikšana tiks skatīta vēlreiz 2019.gada 21.jūnijā.

Joprojām pastāv risks, ka AK izstāsies no ES bez vienošanās (*no deal*), tādēļ ES gatavojas ārkārtas situācijai jeb *hard Brexit* scenārijam.

Eiropas Komisija 2018.gada 19.decembrī publicēja ārkārtas pasākumu plānu gadījumam, ja AK kļūst par trešo valsti bez īpaša statusa (*hard Brexit* scenārijs).

Pēc *Brexit* datuma AK vairs nebūs saistošas Padomes 2006.gada 28.novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk – Direktīva 2006/112/EK) un Padomes 2008.gada 12.februāra Direktīvas 2008/9/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Direktīvā 2006/112/EK paredzētajai pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanai nodokļa maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību attiecīgās valsts teritorijā, bet veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī (turpmāk – Direktīva 2008/9/EK), normas, tātad darījumiem ar AK būs piemērojami tādi paši nosacījumi, kā darījumu veikšanai ar citām trešajām valstīm un trešajām teritorijām.

Tāpat arī pēc *Brexit* datuma AK tiks atslēgta no *VIES* sistēmas, un nodokļa maksātāji vairs nevarēs pārbaudīt AK komersantu PVN reģistrācijas numuru derīgumu.

Eiropas Komisija iesaka pārbaudīt savu darījumu partneru AK nodokļa maksātāju PVN numura derīgumu pirms AK izstāšanās no ES.

Saskaņā ar informāciju AK valdības tīmekļa vietnē AK iestādes izstrādā sistēmu, lai pēc izstāšanās no ES komersanti varētu apstiprināt AK PVN maksātāja numura derīgumu. Vienlaikus vēršam uzmanību, ka šādas AK sistēmas nepieejamība neatbrīvos nodokļa maksātājus no atbildības par nepareizu PVN piemērošanu.

Saistībā ar iespējamo *hard Brexit* Eiropas Komisijas PVN komiteja ir papildinājusi arī savas vadlīnijas (239. – 241.lpp.). Minētās vadlīnijas pieejamas – https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/guidelines-vat-committee-meetings_en.pdf.

2019.gada 20.martā AK premjerministre T.Meja lūdza pagarināt paredzēto AK izstāšanās termiņu. 21.martā Eiropadomes sanāksmē 27 ES dalībvalstu vadītāji apstiprināja divus iespējamus pagarinājuma termiņus – **22.maiju**, ja līdz 29.martam AK parlaments apstiprinās Izstāšanās līgumu, un **12.aprīli**, ja AK parlaments neatbalstīs Izstāšanās līgumu. Līdz 12.aprīlim AK jāizlemj, vai tā piedalīsies Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Ja AK izvēlēsies to nedarīt, pagarinājums, kas būtu ilgāks par 22.maiju, automātiski kļūs neiespējams.

1. Par preču piegādes darījumiem uz AK

Pēc *Brexit* preču piegāde no ES dalībvalsts uz AK nebūs uzskatāma par preču piegādi ES. Preču piegāde uz AK būs eksporta darījums, tā kā preces tiks izvestas no ES uz trešo valsti.

Tādējādi, ja preču piegādātāja rīcībā būs eksportu apliecinājoši dokumenti, tad šādām preču piegādēm būs piemērojama PVN 0 procentu likme.

Savukārt, ja preču piegādātāja rīcībā nebūs eksportu apliecinājoši dokumenti, tad veiktajam preču piegādes darījumam no Latvijas uz AK būs piemērojama PVN likme 5, 12 vai 21 procenta apmērā.

2. Par preču iegādes darījumiem no AK

Pēc *Brexit* datuma preču iegāde no AK nebūs uzskatāma par preču iegādi ES teritorijā.

Preču iegāde no AK būs uzskatāma par preču importa darījumu, tā kā preces tiks ievestas ES no trešās valsts, tādēļ uz preču iegādes darījumiem no AK attieksies visi nosacījumi kā ar jebkuru trešo valsti vai trešo teritoriju, proti, ja preču importa muitas procedūra tiks noslēgta Latvijas teritorijā, tad preču importa vieta būs Latvija un preču imports no AK būs apliekams ar PVN, kas jānorāda tajā taksācijas perioda PVN deklarācijā, kad kļūst iekasējams muitas nodoklis.

Vienlaikus turpinās pastāvēt iespēja par veikto preču importu no AK muitas deklarācijā aprēķinātās valsts budžetā maksājamās PVN summas samaksu atlikt līdz tās norādīšanai atbilstošā taksācijas perioda nodokļa deklarācijā, t. i., piemērot īpašo PVN režīmu preču importam.

Pēc *Brexit* datuma importa/eksporta licences, ko saskaņā ar ES tiesību aktiem AK izdevusi kā ES dalībvalsts, vairs nebūs derīgas sūtījumiem no trešajām valstīm uz ES 27 dalībvalstīm un otrādi.

VID iesaka visiem nodokļu maksātājiem iepazīties ar muitas procedūrām un formalitātēm, kas saistītas ar importu un eksportu.

3. Par PVN atmaksas pieprasīšanu

Pēc *Brexit* datuma Direktīvas 2008/9/EK normas saistībā ar PVN atmaksas kārtību vairs netiks piemērotas attiecībā uz AK. Ņemot vērā, ka AK kļūs par trešo valsti, uz kuru attieksies Padomes 1986.gada 17.novembra Trīspadsmītā direktīva 86/560/EEK par dalībvalstu likumu saskaņošanu attiecībā uz apgrozījuma nodokļiem – pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanas kārtība nodokļiem pakļautajām personām, kas nav reģistrētas Kopienas teritorijā (turpmāk – Trīspadsmītā Direktīva 86/560/EEK), visi PVN atmaksas pieprasījumi, kuri adresēti AK, tiks uzskatīti par PVN atmaksas pieteikumiem uz trešo valsti un tos būs iespējams iesniegt atbilstoši AK noteiktajai kārtībai.

Tādējādi vairs nebūs iespējams elektroniski iesniegt PVN atmaksas pieteikumu, lai pieprasītu AK samaksāt PVN atmaksu (un otrādi).

3.1. Par PVN, kas samaksāts līdz 2018.gada 31.decembrim un par kuru līdz *Brexit* datumam ir iesniegts PVN atmaksas pieteikums AK vai Latvijā

Latvijas nodokļa maksātājiem ir tiesības iesniegt PVN atmaksas pieteikumu AK līdz *Brexit* datumam saskaņā ar Direktīvu 2008/9/EK.

Visi PVN atmaksas pieteikumi, kas tiks nosūtīti uz AK līdz *Brexit* datumam, AK būs jāapstrādā atbilstoši Direktīvai 2008/9/EK, taču VID vairs nevarēs sazināties ar AK nodokļu administrāciju jautājumos par iepriekš iesniegtiem PVN atmaksas pieteikumiem, tādēļ nodokļu maksātājs pats būs atbildīgs par turpmāko AK pieprasīto dokumentu iesniegšanu, kuri attiecināmi uz konkrēto PVN atmaksas pieteikumu.

Savukārt pēc AK faktiskā izstāšanās brīža nodokļu maksātājiem būs tiesības saņemt PVN atmaksu no AK par samaksāto PVN līdz *Brexit* datumam un saņemt atmaksu atbilstoši Direktīvai 2008/9/EK, taču pats pieteikums būs jāiesniedz saskaņā ar Trīspadsmīto Direktīvu 86/560/EEK un atbilstoši AK piemērotajiem noteikumiem, kuriem būs jāgarantē tiesības uz atmaksu attiecībā uz PVN, kas samaksāts līdz 2018.gada 31.decembrim.

AK nodokļa maksātājiem ir tiesības iesniegt PVN atmaksas pieteikumu Latvijā 2019.gada sākumā saskaņā ar Direktīvu 2008/9/EK.

Visi PVN atmaksas pieteikumi, kas tiks saņemti no AK līdz *Brexit* datumam, Latvijai būs jāapstrādā atbilstoši Direktīvai 2008/9/EK.

Savukārt pēc AK faktiskā izstāšanās brīža nodokļu maksātājiem būs tiesības saņemt PVN atmaksu no Latvijas par samaksāto PVN līdz *Brexit* datumam un saņemt atmaksu atbilstoši Direktīvai 2008/9/EK, taču pats pieteikums būs jāiesniedz saskaņā ar Trīspadsmito Direktīvu 86/560/EEK un atbilstoši Latvijā piemērotajiem noteikumiem, kuriem būs jāgarantē tiesības uz atmaksu attiecībā uz PVN, kas samaksāts līdz 2018.gada 31.decembrim.

3.2. Par PVN, kas samaksāts laikā no 2019.gada 1.janvāra līdz *Brexit* datumam un par kuru līdz *Brexit* datumam ir iesniegts PVN atmaksas pieteikums AK

Eiropas Komisija ir ierosinājusi: lai PVN atmaksu no AK par 2019. gadu līdz *Brexit* datumam varētu veikt Direktīvas 2008/9/EK noteiktajā kārtībā, noteikt, ka atmaksas pieprasītā kopējā PVN summa var būt mazāka par 400 *euro*, bet ne mazāka par 50 *euro* (vai līdzvērtīga summa atmaksas dalībvalsts valūtā). Arī šādā gadījumā PVN atmaksas pieteikums iesniedzams (ne vēlāk kā) līdz *Brexit* datumam.

3.3. Par PVN, kas samaksāts laikā no 2019.gada 1.janvāra līdz *Brexit* datumam, vai PVN, kas samaksāts pirms 2019.gada 1.janvāra un par kuru nav iesniegts un pārsūtīts PVN atmaksas pieteikums AK vai Latvijai līdz *Brexit* datumam

Pēc AK faktiskā izstāšanās brīža Latvijas nodokļu maksātājiem būs tiesības saņemt PVN atmaksu no AK par iemaksāto PVN līdz *Brexit* datumam, t. i., lai saņemtu PVN, kas samaksāts AK laikā no 2019.gada 1.janvāra līdz *Brexit* datumam, vai PVN, kas samaksāts pirms 2019.gada 1.janvāra, atmaksu, nodokļa maksātājiem būs jāizmanto vienīgā iespējamā PVN atmaksas pieteikuma procedūra, t. i., procedūra atbilstoši Trīspadsmitajai Direktīvai 86/560/EEK ES dalībvalstīs, un nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību Latvijā vai jebkurā citā ES dalībvalstī, būs jāpieprasa PVN atmaksa AK saskaņā ar AK procedūrām, kas attiecas uz nodokļa maksātāju iesniegtajiem atmaksas pieteikumiem no trešajām valstīm.

Pēc AK faktiskā izstāšanās brīža AK nodokļu maksātājiem būs tiesības saņemt PVN atmaksu no Latvijas par samaksāto PVN līdz *Brexit* datumam, t. i., lai saņemtu PVN, kas samaksāts Latvijā laikā no 2019.gada 1.janvāra līdz *Brexit* datumam, vai PVN, kas samaksāts pirms 2019.gada 1.janvāra, atmaksu, nodokļa maksātājiem būs jāizmanto vienīgā iespējamā PVN atmaksas pieteikuma procedūra, t. i., procedūra atbilstoši Trīspadsmitajai Direktīvai 86/560/EEK un nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību AK, būs jāpieprasa PVN atmaksa Latvijā saskaņā ar Latvijas procedūrām, kas attiecas uz nodokļa maksātāju iesniegtajiem atmaksas pieteikumiem no trešajām valstīm, skat. sadaļu *PVN atmaksa trešās valsts nodokļu maksātājam*: <https://www.vid.gov.lv/lv/pvn-parmaksas-atmaksas>

Pievienotās vērtības nodokļa atmaksa Apvienotās Karalistes nodokļu maksātājiem *Brexit* scenārija gadījumā (kopsavilkums)

PVN atmaksa pieteikuma iesniegšanas datums	PVN atmaksas pieteikuma periods	PVN atmaksas pieteikuma iesniegšana	Saziņa un lēmuma paziņošana
<p>Ne vēlāk kā 15 dienas līdz <i>Brexit</i></p> <p>(lai līdz <i>Brexit</i> Apvienotās Karalistes nodokļu administrācija varētu pārsūtīt pieteikumu Latvijai)</p>	<p>Līdz 31.12.2018.</p>	<p>Elektroniski PVN atmaksu sistēmā</p> <p>Apvienotās Karalistes nodokļu administrācijā</p>	<p>līdz <i>Brexit</i> PVN atmaksu sistēmā;</p> <p>pēc <i>Brexit</i> pa tiešo ar nodokļu maksātāju e- pastā vai uz juridisko adresi.</p>
<p>Pēc <i>Brexit</i>, kad PVN atmaksu sistēma nebūs pieejama</p>	<p>01.01.2019.- <i>Brexit</i></p> <p>līdz 31.12.2018. (ja līdz <i>Brexit</i> netika iesniegts elektroniskais PVN atmaksas pieteikums)</p>	<p>Papīra formātā</p> <p>Iesniedzamie dokumenti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>veidlapa</u> (saite uz failu <i>PVN atmaksas iesnieguma veidlapa.pdf</i>), - PVN sertifikāta oriģināls, jo VIES sistēma nav pieejama, - rēķinu kopijas. <p><u>Adrese dokumentu nosūtīšanai:</u></p> <p>Valsts ieņēmumu dienests Nodokļu pārvaldes Nerezidentu nodokļu un citu nodokļu datu ticamības novērtējuma daļa Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, Latvija</p>	<p>pa tiešo nodokļu maksātājam elektroniskajā pastā vai uz juridisko adresi</p>
Apvienotā Karaliste kā trešā valsts			
<p>Pēc <i>Brexit</i> (pamatojoties uz paritātes principu, ja Latvija un AK vienotos par PVN atmaksu)</p>	<p>pēc <i>Brexit</i></p>	<p>Papīra formātā atbilstoši Trīspadsmitajai Direktīvai 86/560/EEK, skat. sadaļu PVN atmaksa trešās valsts nodokļu maksātājam https://www.vid.gov.lv/lv/pvn-parmaksas-atmaks</p>	

4. Par MOSS darījumiem

4.1. PVN maksāšana MOSS par darījumiem līdz *Brexit* datumam un MOSS reģistrācijas maiņa

Nodokļa maksātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību Latvijā vai jebkurā citā ES dalībvalstī, kas ir reģistrēti MOSS kādā no ES dalībvalstīm un nodrošina elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtus pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātāji AK, saskaņā ar Direktīvu 2006/112/EK jāmaksā PVN par pakalpojumiem, kas sniegti AK klientiem līdz *Brexit*.

Tādējādi MOSS PVN deklarācijās līdz *Brexit* datumam būtu jāiekļauj tie pakalpojumi, kas sniegti AK patērētājiem līdz *Brexit*, neņemot vērā, ka nodokļa maksātājiem minētās MOSS PVN deklarācijas ir jāiesniedz pēc AK izstāšanās no ES datuma.

Saistībā ar pakalpojumiem, kas sniegti AK klientiem pēc *Brexit* datuma, nodokļa maksātājiem, kuri reģistrēti MOSS, būs jāievēro AK noteikumi, ko pēc *Brexit* datuma AK piemēros attiecībā uz šiem pakalpojumiem.

Par šiem pakalpojumiem nodokļa maksātājiem vairs nebūs jāziņo, izmantojot MOSS PVN deklarāciju.

Nodokļa maksātāji, kas ir reģistrēti MOSS režīmam AK un nodrošina elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtus pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātāji ES dalībvalstīs, būs jāmaksā PVN par pakalpojumiem saskaņā ar Direktīvu 2006/112/EK.

Hard Brexit scenārija gadījumā, lai atvieglotu PVN deklarāciju iesniegšanas kārtību, nodokļa maksātājiem būtu jāveic šādi pasākumi:

- nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību trešajā valstī un ir reģistrēti ārpus savienības MOSS režīma ietvaros AK, būtu jāmaina sava MOSS reģistrācija no AK uz kādu citu ES dalībvalsti;

- nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību trešajā valstī ar pastāvīgu pārstāvniecību AK un vismaz vienā no ES dalībvalstīm, ja šie nodokļa maksātāji ir izvēlējušies identifikāciju savienības MOSS režīma ietvaros AK un uztur savu pastāvīgo pārstāvniecību AK, principā ir saistošs lēmums par palikšanu AK MOSS kalendāra gadu un diviem kalendāra gadiem pēc tā (saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 369.a panta otro punktu). Tomēr, tā kā šie nodokļa maksātāji nevarēs palikt reģistrēti savienības MOSS režīma ietvaros AK no izstāšanās dienas, tiem būtu jānomaina savienības MOSS režīma reģistrācija/identifikācija no AK uz citu ES dalībvalsti no AK izstāšanās dienas no ES;

- nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību tikai AK, ja šie nodokļa maksātāji ir izvēlējušies savienības MOSS režīma identifikāciju, saglabā savu pastāvīgo pārstāvniecību AK un vēlas turpināt izmantot MOSS režīmu, būtu jāreģistrējas ārpus savienības MOSS režīma ietvaros citā ES dalībvalstī, sākot ar AK izstāšanās datumu saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 359.pantu, jo tie no AK izstāšanās brīža tiks uzskatīti par nodokļa maksātājiem, kas nav reģistrēti ES.

4.2. MOSS maksājumu un citas informācijas nodošana par periodu līdz *Brexit* datumam

Informācijas apmaiņa ar AK par darījumiem šajā periodā vairs nebūs iespējama saskaņā ar ES tiesisko regulējumu un MOSS ietvaros.

5. MOSS PVN deklarāciju korekcijas un kontroles pēc AK izstāšanās no ES

MOSS PVN deklarāciju korekcijas tiek veiktas, koriģējot attiecīgo MOSS PVN deklarāciju, kā tas paredzēts Padomes 2011.gada 15.marta Īstenošanas regulas (ES) Nr.282/201, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, 61.panta 1.punktā, un elektroniski jāiesniedz identifikācijas dalībvalstij trīs gadu laikā no dienas, kad bija jāiesniedz sākotnējā deklarācija.

Tomēr tas vairs nebūs iespējams pēc AK izstāšanās no ES.

Pēc *Brexit* visas korekcijas iepriekšējās MOSS deklarācijās, ko iesnieguši nodokļa maksātāji, kad tie tika identificēti MOSS vajadzībām AK, būs tieši jāpaziņo attiecīgajai ES patērīna dalībvalstij saskaņā ar šīs dalībvalsts pieņemtajiem noteikumiem.

Pēc *Brexit* visas korekcijas iepriekšējās MOSS deklarācijās, ko nodokļa maksātāji būs iesnieguši, kad tie bija reģistrēti MOSS vajadzībām AK vai citā ES dalībvalstī, būs tieši jāiesniedz attiecīgajai ES dalībvalstij vai attiecīgi AK saskaņā ar šīs ES dalībvalsts vai attiecīgi AK noteikumiem, kas tiks izdoti.

Latvijas nodokļa maksātāji, kuri līdz *Brexit* datumam būs snieguši elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtos pakalpojumus AK, *hard Brexit* scenārija gadījumā savās MOSS PVN deklarācijās par periodu līdz *Brexit* datumam varēs iekļaut darījumus ar AK (patērīna dalībvalsts kods – GB).

Elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtie pakalpojumi, ko Latvijas nodokļa maksātāji sniegs klientiem AK pēc *Brexit* datuma, savās MOSS PVN deklarācijās AK kā patērīna dalībvalsti vairs neatspoguļos.

VID informē: ja maksājums netiks veikts vai maksājums būs mazāks par MOSS deklarācijā norādīto, pēc *Brexit* VID nosūtīs atgādinājumu tikai nodokļa maksātājam. VID vairs nepastāvēs pienākums par šo faktu informēt AK.

2019.gada 6.februārī
Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvalde

Aktualizēts 2019.gada 12.aprīlī
Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvalde